

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ

του

ΜΑΡΚΟΥ ΠΙΤΤΑΚΗ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Υποβληθείσα στη Σχολή [Πανεπιστήμιο Νεάπολης]

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2014

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

[Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος]

Κοσμήτορας

[Καθηγητής Αντώνης Μανιτάκης]

Διευθυντής Προγράμματος

[Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος]

Ευχαριστίες

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης των σπουδών μου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο» του Πανεπιστημίου Νεάπολης. Ακαδημαϊκός Επιβλέπων ήταν ο καθηγητής κύριος Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Επιβλέποντα της εργασίας για όλες τις συζητήσεις που κάναμε, το συνεχές ενδιαφέρον και τις πολύτιμες συμβουλές που μου παρείχε κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Η βοήθεια που μου πρόσφερε και η καθοδήγησή του ήταν πολύτιμη σε κάθε στάδιο της εργασίας. Επίσης ευχαριστώ όλους τους κ.κ. Καθηγητές του παραπάνω Τμήματος που με βοήθησαν να αποκτήσω τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να διεκπεραιώσω την εργασία αυτή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινωνικά Δικαιώματα στην Ευρώπη.....	3
Ευχαριστίες	4
Συντομογραφίες.....	7
Abstract.....	8
Περίληψη.....	9
Κεφάλαιο 1	
1. Εισαγωγή.....	11
2. Οικονομικές Ελευθερίες.....	11
2.1 Ιστορική Εξέλιξη.....	11
3. Ελεύθερη Διακίνηση Κεφαλαίων και Πληρωμών.....	13
3.1 Οδηγία 2007/64.....	14
3.2 Οδηγία 2005/60.....	14
3.3 Εξαιρέσεις και Δικαιολογημένοι Περιορισμοί στις Διακινήσεις Κεφαλαίων.....	15
4. Ελεύθερη Κυκλοφορία Υπηρεσιών.....	15
4.1 Έννοια της Υπηρεσίας.....	15
4.2 Συμπεράσματα από αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.....	17
4.3 Οδηγία 2006/123 – Οδηγία Bolkenstein.....	18
4.4 Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες.....	19
5. Ελεύθερη Κυκλοφορία Εμπορευμάτων.....	21
5.1 Ο ρόλος και η σημασία της Ελεύθερης Κυκλοφορίας Εμπορευμάτων στην Εσωτερική Αγορά.....	21
5.2 Διατάξεις και Πεδίο Εφαρμογής Άρθρων της ΣΛΕΕ.....	21
5.3 Η Αρχή της Αμοιβαίας Αναγνώρισης.....	23
5.4 Τελωνειακή Ένωση.....	24
5.5 Απαγόρευση Ποσοτικών Περιορισμών.....	24
6. Ελεύθερη Κυκλοφορία Προσώπων.....	26
6.1 Συμφωνία του Σένγκεν.....	27
6.2 Διαμονή και Εγκατάσταση σε Χώρες της ΕΕ.....	28
6.3 Η οδηγία της ΕΕ για την Ελεύθερη Διακίνηση και Εγκατάσταση.....	29
6.4 Ελεύθερη Κυκλοφορία των Εργαζομένων.....	30
6.5 Μέτρα της ΕΕ για στήριξη των Εργαζομένων.....	32
6.6 Ίση μεταχείριση Εργαζομένων.....	33
Κεφάλαιο 2	
Κοινωνικά Δικαιώματα στην ΕΕ.....	35
1. Ιστορική εξέλιξη των Κοινωνικών Δικαιωμάτων στην ΕΕ.....	35
2. Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.....	40
2.1 Διακήρυξη του Χάρτη και Εφαρμογή του.....	40
2.2 Κατηγοριοποίηση των Δικαιωμάτων του Χάρτη.....	43
3. Δικαίωμα Συλλογικής Δράσης.....	44
4. Ελεύθερη Κυκλοφορία Προσώπων και Κοινωνική Δράση.....	46
5. Συμπεράσματα.....	47

Κεφάλαιο 3

Νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας/Ενωσης – Αλληλοεπηρεασμένος ή Σύγκρουση Οικονομικών Ελευθεριών με τα Κοινωνικά

Δικαιώματα.....	49
1. Απόφαση Schmidburger.....	49
2. Αποφάσεις Decker και Kohll.....	51
3. Επίλογος.....	53

Συντομογραφίες

ΔΕΕ Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΕΚ Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΕΔΔΑ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΕΕ Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΠ Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη

ΕΚ Ευρωπαϊκή Κοινότητα

ΕΣΔΑ Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΠΕΚ Πρωτοδικείο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΣΕΕ Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΕΚ Συνθήκη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΣΛΕΕ Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣυνθΕΟΚ Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας

Χάρτης Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Abstract

As it is well known, the European Union is economically oriented. The process of the European integration was based on the establishment of the internal market. The economic fundamental freedoms, i.e. the free movement of goods, persons, services and capital consisted from the very beginning of the European Communities the basis for the internal market. At the same time, as a natural consequence, the promotion of social rights serves for the better and more effective application of economic freedoms. This parallel evolution between economic freedoms and social rights is examined by the present thesis, focusing on the convergence of the four fundamental freedoms shall be examined, indicating the relation – convergence between economic freedoms and social rights through the jurisprudence of the European Court of Justice. It shall be examined whether or not economic freedoms constitute a priority for EU in comparison with social rights.

Περίληψη

Όπως είναι γνωστό αρχικά η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε μόνο οικονομικό προσανατολισμό. Η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης βασίστηκε στην εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Οι οικονομικές θεμελιώδεις ελευθερίες, δηλαδή η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων αποτελούσαν την αρχή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, βάση της οποίας ήταν η εσωτερική αγορά. Την ίδια στιγμή, ως φυσικό επακόλουθο, η προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων χρησιμεύει για την καλύτερη και πιο αποτελεσματική εφαρμογή των οικονομικών ελευθεριών. Αυτή η παράλληλη εξέλιξη μεταξύ των οικονομικών ελευθεριών και των κοινωνικών δικαιωμάτων εξετάζεται από την παρούσα διατριβή, με επίκεντρο τη σύγκλιση των τεσσάρων θεμελιωδών ελευθεριών και των κοινωνικών δικαιωμάτων μέσω και της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Θα εξεταστεί κατά πόσον οι οικονομικές ελευθερίες αποτελούν προτεραιότητα για την ΕΕ σε σύγκριση με τα κοινωνικά δικαιώματα.